

**PRZEWODNICZĄCY
KOMISJI KODYFIKACYJNEJ
PRAWA CYWILNEGO**

działającej przy Ministrze Sprawiedliwości

KKPC 247/OP-343/2014
EOD: KKPC-433-4/14

Dot. BPS/KU-034/785/2/14

Warszawa, dnia 13 stycznia 2015 r.

Pan

Piotr Zientarski

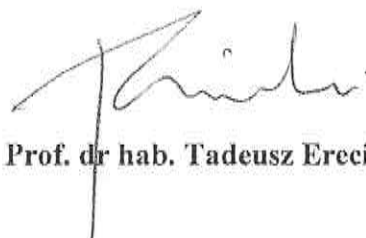
Przewodniczący Komisji Ustawodawczej

Senat RP

Odpowiadając na pismo Pana Przewodniczącego z dnia 9 grudnia 2014 r., w załączeniu przedstawiam opinię prof. dr hab. Andrzeja Jakubeckiego – Członka Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Cywilnego o *projekcie ustawy o zmianie ustawy – Prawo bankowe, ustawy o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych oraz ustawy o ewidencji ludności* (druk senacki nr 785).

Jednocześnie uprzejmie informuję, że prof. A. Jakubecki nie będzie mógł wziąć udziału w posiedzeniu Komisji Ustawodawczej w dniu 15 stycznia 2015 r.

Z wyrazami szacunku

Prof. dr hab. Tadeusz Ereciński

Lublin, dnia 12 stycznia 2015 r.

Prof. dr hab. Andrzej Jakubecki

Komisja Kodyfikacyjna Prawa Cywilnego

Opinia

o projekcie ustawy o zmianie ustawy – Prawo bankowe, ustawy o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych oraz ustawy o ewidencji ludności (druk nr 785)

Celem przedmiotowego Projektu – jak wynika z jego uzasadnienia – jest przede wszystkim rozwiązanie problemu tzw. „rachunków uspionych” oraz „określenie wpływu śmierci posiadacza rachunku bankowego” na zawartą umowę rachunku bankowego. Taka potrzeba ma wynikać z pojawiających się problemów następców prawnych z wypłatą należnych im kwot. Podobno zdarza się, że instytucje prowadzące rachunki bankowe odmawiają udzielenia informacji o rachunkach spadkodawcy oraz odmawiają wypłaty środków pieniężnych. W uzasadnieniu podnosi się także, że banki oraz SKOK nie mają instrumentu pozwalającego im uzyskać informacje o śmierci posiadacza rachunku bankowego a spadkobiercy mogą nie wiedzieć o istnieniu rachunku. W efekcie istnieją rachunki, z których środki nie znajdują się w dyspozycji uprawnionych, lecz wyłącznie w dyspozycji banków czy SKOK.

W powyższym świetle zaskakujące jest to, że receptą na zdiagnozowany problem ma się stać przekazanie środków z takich rachunków do Banku Gospodarstwa Krajowego (art. 1 pkt 7, art. 2 pkt 3 Projektu). Filozofia Projektu jest zatem taka, że w przedstawionej sytuacji niedobrze jest, jeżeli środkami zgromadzonymi na rachunku bankowym dysponuje bank albo SKOK, ale jeżeli środki te zostaną przekazane do Banku Gospodarstwa Krajowego, który będzie nimi dysponował, to taki stan już nie nasuwa zastrzeżeń. Oczywiście jest to założenie przewrotne i niczym nie usprawiedliwione.

Przed wszystkim trzeba podkreślić, że w razie śmierci posiadacza rachunku bankowego, wiarytelność wynikająca z umowy rachunku wchodzi do spadku po zmarłym i podlega dziedziczeniu. Wobec powyższego jestem przekonany, że przewidziane w Projekcie

rozwiązanie polegające na przekazaniu środków zgromadzonych na rachunkach w banku albo w SKOK jest w sensie prawnym nie do przyjęcia.

Trudno także zrozumieć, dlaczego wypłaty przez Bank Gospodarstwa Krajowego środków pieniężnych podmiotom, które udokumentują swój tytuł prawny do tych środków mają być rozwiązaniem lepszym niż wypłaty dokonane przez bank albo SKOK, w którym prowadzony jest rachunek bankowy? Uważam, że powierzenie tego zadania jednemu podmiotowi (zamiast wielu różnych banków i SKOK-ów) sprawi, że system wypłat stanie się kompletnie niewydolny, co tylko przedłuży i w rzeczywistości utrudni dochodzenie roszczeń przez uprawnionych.

Zauważyć ponadto trzeba, że przedstawione rozwiązanie nie ma nic wspólnego z problematyką „uśpionych rachunków” i w żaden sposób nie rozwiązuje tego problemu. Jak sądzę przedstawione unormowanie nie ma nic wspólnego z ochroną interesów i praw podmiotowych posiadaczy rachunków bankowych i ich następców prawnych i służy ono całkiem innym celom, które nietrudno zidentyfikować. Wyrażam zatem zdecydowane stanowisko, że regulację przewidującą przekazywania określonych w Projekcie środków pieniężnych banków i SKOK-ów do Banku Gospodarstwa Krajowego należy odrzucić.

Za dziwne uważam także unormowanie, zgodnie z którym umowa rachunku bankowego ulega rozwiązaniu z dniem „powzięcia przez bank informacji o śmierci posiadacza rachunku”. Powzięcie przez bank (SKOK) wiadomości o śmierci posiadacza rachunku jako przyczyna rozwiązania umowy rachunku bankowego wydaje się wręcz absurdalne. Prędzej zrozumiałbym unormowanie, według którego umowa rachunku bankowego rozwiązuje się z chwilą śmierci posiadacza rachunku.

Inne rozwiązania proponowane w Projekcie nie nasuwają zasadniczych zastrzeżeń z punktu widzenia prawa prywatnego (cywilnego). Proponowane unormowania mają zresztą publicznoprawny charakter. Pozytywnie ocenić należy zwłaszcza unormowanie umożliwiające spadkobiercom lub zapisobiorcom uzyskiwanie informacji o umowach rachunku bankowego spadkodawcy. Stworzenie tego typu przepisów jest ze wszech miar potrzebne i uzasadnia celowość uwzględnienia Projektu, jednakże po usunięciu z niego wskazanych na wstępie regulacji.

Andrzej Jakubecki